

Budsjettfordeling 2015

Det humanistiske fakultet Universitetet i Bergen

Vedtatt i
fakultetsstyret
16. desember 2014

1. Innledning.....	3
2. Universitetets budsjett 2015	4
3. HFs økonomiske situasjon	5
4. Det humanistiske fakultet - budsjett 2015.....	5
4.1 Budsjettramme grunnbevilgning 2015 ("Hvor mye får vi?")	5
4.2 Budsjettfordeling ("Hva skal midlene brukes til og hvem skal få disponere dem?")	9
<i>Fakultetets utfordringer og strategiske virkemidler</i>	9
<i>Fordeling av annuum</i>	10
4.3 Budsjettmål – bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)	15
Vedlegg	16

1. Innledning

Fakultetsstyret godkjente budsjettforslaget for 2015 i møtet 09.09.14 (sak 49/14). Forslaget ble oversendt universitetet sentralt som grunnlag for arbeidet med universitetets samlede budsjett. Universitetsstyret vedtok i møte 30.10.14 budsjettet for UiB samt rammebetingelser og budsjett for fakultetene (styresak 94/14). Selve tildelingsbrevet til fakultetet med ytterligere konkretiseringer vil bli sendt i løpet av desember.

I universitetsstyresaken ”Budsjett for Universitetet i Bergen 2015” har Det humanistiske fakultet fått bevilget 340,8 millioner kr innenfor rammen. I tillegg er det bevilget 17,5 mill. kroner til midlertidige tiltak utenfor rammen.

Budsjettprognosen for bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA) ved HF er på kr 66,5 mill.

I dette forslaget til budsjettfordeling fordeles midlene bevilget av Universitetsstyret videre til formål og enheter i tråd med Det humanistiske fakultets vedtatte budsjettfordelingsmodell.

I kapittel 2 blir hovedlinjene i universitetets budsjett oppsummert. Den økonomiske situasjonen ved HF blir beskrevet i kapittel 3. Forslag til budsjettfordeling blir lagt fram i kapittel 4.

Budsjettet for 2015 vil bli revidert i forbindelse med avslutning av regnskapet for 2014 for å beregne de faktiske overføringer til instituttene. Regnskap 2014 avsluttes ved UiB i slutten av februar 2015.

2. Universitetets budsjett 2015

Universitetet finansieres først og fremst av rammetilskudd (grunnbevilgning) fra Kunnskapsdepartementet (GB) og ulike bidrags- og oppdragsinntekter (BOA).

I forslag til statsbudsjett utgjør den samlede bevilgningen i 2015 fra Kunnskapsdepartementet (KD) til UiB i 2015 kr 2,950 mrd. Resultatmidler på utdannings siden økte med 9,5 mill. mens resultatmidlene på forskningssiden («RBO») økte med 19 mill. Lønns- og priskompensasjonen er på 93,3 mill. og utgjør 3,3 % som videreføres med 3 % til fakultetene.

Universitetsledelsen har, for å kunne prioritere strategiske områder og tiltak, kuttet fakultetenes grunnbudsjett med 2 %, hvorav 1,5 % i omfordelingskutt og 0,5 % i effektiviseringskutt (pålagt av regjeringen). Dette kommer i tillegg til fjorårets kutt på 1,9 %. Husleien kommer til å øke med 4,5 % i 2015 i tillegg til fjorårets økning på 5,5 % for å finansiere økte investeringer og vedlikeholdsetterslep.

Rekrutteringsstillinger ble fra 2014 igjen finansiert med to ulike satser, der Det humanistiske fakultet havnet i den laveste kategorien grunnet relativt lavt utstyrsbehov. Differensierte satser (økning per årsverk på 75.000 for MOFA, MN, 50.000 for PSYFA og BM, 0 for HF, SV og JURFA) mellom fakultetene fører til en reduksjon av budsjetttrammen til HF med 0,8 mill. i 2015.

UiBs budsjett for BOA for 2014 er kr 852 mill. Dette er basert på fakultetenes innspill i budsjettforslaget fra september og ligger nesten 96 mill. høyere enn budsjettet for 2014. Prognosen for BOA etter oktober er 751 mill. for 2014.

Universitetets strategi 2011- 2015 er sammen med momentene i sak 40/14 - *Om budsjett og budsjettprosess 2015*, førende for innretning og prioritering i budsjettforslaget for 2015. UiB er nå midt i en ny strategiprosess der nye målsetninger og ambisjoner vurderes og der noen endringer allerede er tydelige. Dette gjelder blant annet en vesentlig satsing på digitalisering av undervisning og formidling en fornyelse av dagens studietilbud. Det gjelder videre klyngesatsingen der universitetsledelsen ønsker å etablere flere miljø der forskning og undervisning skal nyte godt av samvirke og kontakt med interne og eksterne aktører. Først ut er medieklyngen. Budsjettforslaget for 2015 er derfor et budsjett som gjenspeiler overgangen mellom to strategiperioder.

I 2015 har universitetsstyret satt av totalt 10,2 mill. kroner over 3 år til å utvikle studieprogram med klare samfunnmessige behov, i tillegg til videreføring av DigUiB-prosjektet med en fordobling av budsjettet. På forskningssiden er det opprettet en ny incentivordning for EU-prosjekter med 6 mill. kroner avsatt i 2015-budsjettet og grunnbudsjettet til Det juridiske fakultet er styrket med totalt 9 mill. kroner over 3 år. Ordningene for styrking av fremragende miljøer vil videreføres og forsterkes gjennom de øremerkede midlene fra departementet. Satsningene er finansiert gjennom omfordelingskutt, også kalt strategikutt. Driftsmidler til fri forskning («Fagerbergmidler») basert på publisering er avvirket fra og med 2015.

Universitetets investeringsramme for vitenskapelig utstyr innenfor grunnbevilgningen økes fra 26 mill. kroner til 38 mill. som inkluderer en økning på 4 mill. til MOFA og 8,5 mill. til

IKT-tungregning samt en økning fra 1 mill. til 2 mill. knyttet til utstyr ved Griegakademiet. Link til universitetsstyresaken om [budsjettfordeling 2015 finnes her.](#)

3. HF's økonomiske situasjon

Selv om ikke regnskapsresultatet for 2014 er klart, ligger fakultetet an til å få en positiv overføring på grunnbevilgningen til 2015. Prognosen per oktober tilsier en positiv overføring på 10 mill. Dette er en kraftig reduksjon i forhold til overføringen på 29 mill. fra 2013, men i tråd med målsettingen om å redusere overføringene fra ett år til et annet. Det betyr samtidig at kostnadsveksten har vært høy, og at fakultetet vil bruke 19 mill. mer enn budsjettrammen for 2014. Mesteparten av overføringen vil være knyttet opp til øremerkede tiltak. Med lavere forventede inntekter i 2015 vil det være behov for å bremse opp på kostnadssiden. Som det går fram av tabellen under har det vært en økning i lønnskostnader på i overkant av 60 mill. de 6 siste årene.

Tabell 1: Inntekts- og kostnadsutvikling for grunnbevilgningen 2009-2014

Regnskap	2009	2010	2011	2012	2013	Prognose 2014
Inntekter	316,4	324,4	341,9	355,9	373,0	375,1
Investeringer	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	-1,3
Lønn	-260,1	-266,3	-267,1	-287,6	-300,2	-322,2
Andre driftskostnader	-38,0	-33,4	-34,9	-40,1	-44,1	-42,5
Interne transaksjoner	-22,1	-18,5	-21,6	-21,2	-21,9	-28,2
Overføring fra året før	-11,0	-8,7	-2,6	15,7	22,4	29,1
Resultat grunnbevilgning	-14,8	-2,6	15,7	22,7	29,3	10,0

Resultat grunnbevilgning viser utviklingen i overføringene fra år til år.

4. Det humanistiske fakultet - budsjett 2015

Budsjettet til Det humanistiske fakultet er delt i to hoveddeler: grunnbevilgningen og bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet.

Kapittelet om grunnbevilgningen, avsnitt 4.1 og 4.2 nedenfor, er delt inn i to hovedområder: budsjettrammen ("Hvor mye får vi i bevilgninger fra UiB sentralt?") og budsjettfordelingen ("Hva skal midlene brukes til og hvem skal få disponere dem?"). Budsjettrammen er gitt, mens budsjettfordelingen vedtas av fakultetsstyret. Forslag til budsjettfordeling for 2015 tar utgangspunkt i den vedtatte budsjettfordelingsmodellen, eksisterende bemanning og gjeldende forpliktelser. *Senter for Griegforskning* er ikke tatt med i kostnadsgrunnlaget, da dette vil bli holdt utenfor fakultetets ordinære rammer.

4.1 Budsjettramme grunnbevilgning 2015 ("Hvor mye får vi?")

Den generelle budsjettrammen for HF er redusert fra kr 341,4 mill. i 2014 til kr 340,8 mill. i 2015. Dette utgjør en nedgang i budsjettrammen på 0,6 mill. i forhold til fjoråret, på tross av at lønns- og priskompensasjon på 3,0 %, i overkant av 10 mill. kroner, er inkludert i rammen. Realiteten er derfor at budsjettet for 2015 er betydelig strammere enn i 2014.

Endringene viser i tabellen under og blir videre forklart i teksten.

Tabell 2: Budsjettramme grunnbevilgning HF 2015

000 kr	
Budsjettramme 2014 (i tusen kroner)	341 406
Lønns- og priskompensasjon (3,0%)	10 242
Resultatuttelling utdanning	-2 020
Resultatuttelling forskning	-2 134
Videreføring av studieplasser	734
Videreføring av fremragende forskningsarbeid ERC arkeologi	1 000
Strategikutt 1,5 %	-5 114
Effektiviseringskutt 0,5 %	-1 714
Endring i stipendiater og postdoktorer (sats og hjemler)	-1 603
Budsjettramme 2015	340 797
Endring fra 2014	-609

Lønns- og priskompensasjon, videreføring av studieplasser og videreføring av ERC øker budsjettet med 12 millioner, men det er ikke nok til å dekke alle kuttene i budsjettet som totalt er på 12,6 millioner.

Det er en økning i basis knyttet til de videreføring av de *studieplassene* fakultetet har fått i perioden 2009 til 2012 på kr 0,7 mill. I tillegg er det en økning i basis på 1 million knyttet til videreføring av *fremragende forskning* innenfor arkeologimiljøet (ERC).

Rammekutt for strategi og effektivisering på henholdsvis 1,5 % og 0,5 % utgjør til sammen 6,8 millioner.

Stipendiat- og postdoktorstillinger reduseres med 0,8 millioner fordi 2 midlertidige stillinger utløper våren 2015, og med ytterligere 0,8 millioner fordi grunnsatsen for rekrutteringsstillinger endres. Se mer informasjon om dette under «rekrutteringsstillinger».

Lønns- og priskompensasjon for 2015 er på 3,3 % fra KD til UiB. Denne økningen er ikke videreført i sin helhet fra UiB til fakultetene, men til 3,0 %. Tabell 3 under viser de samme effektene som tabell 2, men her er lønns- og priskompensasjon innbakt i alle tall.

Tabell 3: Budsjettramme 2015 med lønns- og priskompensasjon inkludert i tallene

Inntekter Det humanistiske fakultet (tusen kr)	Prosjekt	Budsjett 2015	Budsjett 2014	Endring	Endring %
Basis	000000	175 196	175 039	157	0,1 %
Resultatmidler utdanning	000000	71 874	71 742	132	0,2 %
Resultatmidler forskning	000000	27 488	28 759	-1 271	-4,4 %
Øremerkede midler rekruttering stipendiater	720006	59 556	59 299	257	0,4 %
Øremerkede midler rekruttering postdoktorer	720020	6 683	6 567	116	1,8 %
"Innenfor rammen"	000000	340 797	341 406	-609	-0,2 %
Øremerkede midler annet	7xxxxx	17 548	17 311	237	1,4 %
Instituttinntekter	000000	10 000	10 000	0	0,0 %
Avskrivningsinntekter	000000	1 600	1 600	0	0,0 %
"Utenfor rammen"	000000	29 149	28 912	237	0,8 %
Sum grunnbevilgning		369 946	370 318	-372	-0,1 %
Bidragmidler NFR	199995	37 622	36 300	1 322	3,6 %
Bidragmidler EU	639995	2 913	4 300	-1 387	-32,3 %
Bidragmidler andre	699995	19 854	19 800	54	0,3 %
Oppdragsmidler	100005	6 062	4 800	1 262	26,3 %
Sum bidrags- og oppdragsmidler		66 451	65 200	1 251	1,9 %
Sum totalt inntektsbudsjett		436 397	435 518	879	0,2 %

Resultatmidler for 2015 blir gitt på grunnlag av endring i utdanningsparametere og forskningsparametere fra 2012 til 2013.

Resultatuttellingen for *utdanning* er basert på endringen i studiepoeng og antall innreisende- og utreisende utvekslingsstudenter. Her er det faste satser per studiepoeng innenfor hver finansieringskategori og en fast sats for utvekslingsstudenter. Ved økt aktivitet vil totalbeløpet til fordeling øke (i motsetning til RBO der det er et tak på beløpet på nasjonalt nivå). For HF ble det omtrent uendret, kun en økning på kr 0,1 mill. inkludert lønns- og priskompensasjon. Fra 2012 til 2013 var det en reduksjon i totale studiepoeng, men en økning for musikkutdanningen (kat. B) og datalingvistikk/digital kultur (kat. C). HF's studietilbud faller i hovedsakelig innenfor de tre laveste finansieringskategoriene; masterstudier (kat. D) integrert master (kat. E) og lavere grad (kat. F).

Tabell 4: Grunnlag for resultatmidler for utdanning 2015

Grunnlag resultamidler utdanning	Finansieringskategori					
	B	C	D	E	F	utv.stud.
HF studiepoeng & utveksl.						
2012	143,8	15,7	376,6	54,2	1540,5	266
2013	152,6	22,4	358,5	46,6	1465,0	252
Endring studiepoeng	8,8	6,7	-18,1	-7,6	-75,5	-14
Endring i %	6 %	43 %	-5 %	-14 %	-5 %	-5 %

Resultatuttellingen for *forskning* er basert på et fast pengebeløp som fordeles mellom Norges forskningsinstitusjoner basert på endring i antall oppnådde doktorgrader, endring i publikasjonspoeng, endring i innbetalte bidragsinntekter fra Norges forskningsråd og EU. Dette kalles resultatbasert omfordeling (RBO). UiB deler igjen ut resultatmidler til fakultetene etter samme nøkkel som KD. Fakultetet har en reduksjon i resultatinntekter fra i fjor på 1,3 millioner i årets budsjettramme, inkludert lønns- og priskompensasjon.

Tabell 5: Grunnlag for resultatmidler for forskning 2015

Endring i RBO fra 2014 til 2015	Resultatindikatorer				Resultatmodell per komponent					Endring 000 kr
	dr.grad	pub.	EU	NFR	dr.grad	pub.	EU	NFR	SUM	
2012 resultater	28	393	7 236	34 296	9 815	13 472	10 344	5 865	39 496	29 622
2013 resultater	32	474	6 548	21 334	10 773	16 508	5 831	3 539	36 651	27 488
Endring=RBO 2015	4	81	-688	-12 962	958	3 036	-4 512	-2 327	-2 845	-2 134

Rekrutteringsstillinger To stipendiatstillinger utløper i 2015, og budsjettet reduseres derfor med 0,8 millioner. Satsen per stipendiat og postdoktorårsverk blir 786 200 per årsverk i 2015. Differensierte satser mellom fakultetene fører til en reduksjon av budsjetttrammen på 0,8 millioner, som vist i tabell 2. Lønns- og priskompensasjon gjør at totalbeløpet til rekrutteringsstillinger ikke reduseres, se tabell 3. Med alle endringer blir budsjetttrammen på 66,3 millioner, opp med 0,4 mill. kr fra året før. Sentrale administrasjonskostnader for stipendiater og postdoktorer øker i tråd med prisstigningen fra 64 200 til 66 000 kroner per årsverk. Fakultetet har i snitt hatt 83,9 stipendiater mot et måltall på 77 i 2014 og 11,9 postdoktorer mot et måltall på 9. Overbookingen i forhold til måltallet er dels et etterslep på stillinger det har tatt lang tid å ansette i og dels en bevisst bruk av 4-årige postdoktorstillinger i stedet for faste vitenskapelige stillinger som en prøveordning. (Vi vil søke om å få overføre ubrukte midler for stipendiater og postdoktorer fra 2014 til å dekke et eventuelt underskudd i 2015.)

Andre *øremerkede* tilskudd er på 17,5 millioner kroner. De øremerkede midlene til fakultetets annum (frie driftsmidler) er tiltak på utdanningssiden bl.a. for å videreutvikle studietilbud ved HF 2 mill., middelalderkonferanse/profilering på 0,75 million, støtte/frikjøp til enkelte stillinger 0,7 mill., totalt 3,4 mill. kroner. Øremerkede tilskudd som følges opp som egne prosjekter er studiesentrene i England og Tyskland, som er tilgodesett med 10 mill., utstyrsmidler til Griegakademiet på 2 mill. (økt med 1 mill. fra 2014), Holberg-prosjektet får 1,1 mill., vitenskapshistorie får 0,5 mill., Grieg Research School 0,3 mill. og ERC-forsterkning på 0,2 mill. (halvtårseffekt). Tiltak som har bortfalt fra 2014 til 2015 står med 0 i tabell 5.

Førstesemesterstudiene og norskkursene for studenter og ansatte har andre finansieringsmodeller og viser ikke i tabell 5.

Tabell 6: Øremerkede inntekter 2015

Annet øremerket 2015	Prosjektnr	(000 kroner)
Utvikling av studietilbud ved HF	000000	2 000
Middelalderkonferanse	000000	750
Frikjøp kunsthistorie / estetisk utvalg	000000	309
3-årig midlertidig 1.aman. 50% H12-V15 globale utvikl.studier	000000	213
Kompensasjon for verv	000000	139
Midlertidig professor II	000000	0
Nesten-SFF Centre for Humanistic Legal Studies	000000	0
Øremerkede midler til annum		3 411
Studiesentre England og Tyskland	700 253	9 991
Vitenskapelig utstyr Griegakademiet	720 009	2 000
Holbergs skrifter	700 271	1 113
Prosjekt vitenskapshistorie	700 268	501
Grieg Research School (GRS)	700 287	300
ERC-støtte, avsluttes vår 2015	700 910	231
Øremerkede midler med egne prosjektnumre		14 136
Sum annet øremerket 2015		17 548

Overføringer til neste år

Fakultetet fikk med seg størsteparten av overføringene fra 2013 til 2014 med unntak av små driftsmidler og Fagerbergmidler. I universitetsstyresaken ble det vedtatt samme ordning som i 2012 og 2013 om at fakultetene må søke om overføringer over 2 % av grunnbevilgningen.

Fakultetets prognose for overføringer til 2015 på grunnbevilgningen er 10 mill. per oktober. De største overføringene er knyttet til øremerkede prosjekter, som stipendiater, etter- og videreutdanning, egenfinansiering BOA og vitenskapelig utstyr.

Etter et budsjettvedtak i 2013 har fakultetet bevisst ansatt flere postdoktorer enn måltallet fra UiB. For postdoktorer forventes det derfor et overforbruk som må dekkes av de frie midlene (annuum). Selve annuemet beregnes å gå i underskudd ved starten av 2015 med 3-4 mill.

4.2 Budsjettfordeling ("Hva skal midlene brukes til og hvem skal få disponere dem?")

Fakultetsstyret vedtok i 2010 en ny budsjettfordelingsmodell for det humanistiske fakultet. Modellen ble sist justert i fakultetsstyremøtet 19.11.2013. Den vedtatte langsiktige bemanningsplanen og budsjettmodellen er utgangspunkt for fordeling av budsjettet for 2015.

Grunnbevilgningen er todelt. Den består av et annuum (ca.3/4 av tildelingen) og øremerkede midler (ca. 1/4 av tildelingen). Øremerkede midler har per definisjon et formål og skal bare i begrenset grad omfordeles. Fordeling av annuum er hovedelementet i budsjettfordelingen.

Fakultetets utfordringer og strategiske virkemidler

Prinsippet i budsjettmodellen om at så mye som mulig av fakultetets ressurser skal disponeres på grunnenhetsnivå, er sentralt i fakultetets nåværende strategi. Grunnenhetene har dermed et stort ansvar for oppfølging av faglige prioriteringer.

Samtidig står fakultetet overfor en rekke nye utfordringer som skaper et økt behov for tiltak på tvers av enhetene. HF hadde en nedgang i rekrutteringen til flere av studieprogrammene ved høstens opptak, også til studieprogrammer som tradisjonelt har hatt en stor søkning. Det har vært en nedgang i inntekter knyttet til avlagte studiepoeng og til den resultatbaserte omfordelingen (RBO) på forskningssiden med til sammen 4,1 millioner kroner. I tillegg innebærer universitetsstyrets vedtak om strategisk omfordelingskutt et inntektstap på ytterligere 5,1 millioner for HF og regjeringens effektiviseringskutt 1,7 millioner på toppen av dette. Dette er varige kutt i grunnbudsjettet og det er relativt lite av det strategiske omfordelingskuttet som vil kanaliseres tilbake til HF. Det blir også en økning i internhusleien på 4,5 % som utgjør en økning på 1,6 millioner. Konsekvensen av dette er et betydelig strammere budsjett for fakultetet og små muligheter til å prioritere nye faglige stillinger i budsjett 2015.

Universitetet i Oslo etablerte høsten 2012 et internasjonalt Strategic Advisory Board som fikk i oppdrag å bistå UiOs ledelse med vurderinger av universitetets strategiske utvikling. Mandatet var også å gi råd om hva som skal til for å nå ambisjonene i strategien som er å bli et internasjonalt toppuniversitet. En tydelig anbefaling i rapporten "*Build a ladder to the stars*" var at UiO må fokusere mer på interdisiplinære perspektiver og iverksette tiltak som ivaretar helhet, dvs. tematiske og tverrgående prosjekter, og som motvirker tendenser til "silotenkning". Insentiver til utforming av tverrfaglige og fakultetsinterne

forskningsprosjekter gjennom særskilte utlysninger blir også gjort ved våre søsterfakulteter ved NTNU og UiT. Situasjonen ved UiB og HF skiller seg ikke fra disse institusjonene og vil kreve lignende tiltak.

Fakultetsledelsen vil arbeide for å øke den eksterntfinansierte forskningen ved HF. Nesten alle eksterne forskningsmidler er temautlyst og UiB generelt, og i enda sterkere grad vårt fakultet, er i det siste kommet dårlig ut sammenlignet med UiO og NTNU. Den disiplinbaserte forskningen er vel ivaretatt av instituttene, som fortsatt må ha ansvaret for denne. Fakultetsledelsen mener imidlertid at det i tillegg er nødvendig å utvikle instrumenter og sette av midler til tiltak som stimulerer tverrfaglige forskningsinitiativer og dannelsen av tverrfaglige forskningsgrupper. Eksempler på slike tiltak kan være utlysning av frikjøpsmidler for å hjelpe tverrdisiplinære forskergrupper til å skrive søknader rettet mot bestemte utlysninger og administrative støtteordninger for utarbeidelse av ERC-søknader. I budsjettet for 2015 foreslår fakultetsledelsen derfor å avsette 1 million kroner til strategiske tiltak og insentivmidler på fakultetsnivå i tillegg til de 3 millionene som fordeles ut til instituttene som små driftsmidler.

Universitetsstyret har som en særskilt bevilgning i 2015 tildelt HF 2 millioner for tiltak på studiesiden for å styrke studentrekrutteringen og videreutvikle studietilbudet og studiekvaliteten. Fakultetsledelsen vil bruke disse midlene bl.a. til utredning av nye studieprogram, studiekvalitetstiltak, kontakt med universitetsskolene og rekrutteringsarbeid.

Fakultetsledelsen har nedsatt tre arbeidsgrupper for å komme med forslag til tiltak når det gjelder styrking av fakultetets tverrfaglige profil, studentrekruttering og samarbeid med skolene samt videreutvikling av lærer- og lektorutdanningen. Spesifiserte forslag til disponering av de strategiske avsetningene på henholdsvis 1 million på forskningssiden og 2 millioner på studiesiden vil bli lagt frem for fakultetsstyret tidlig i vårsemesteret 2015.

Fordeling av annuum

Fordeling av annuum eller frie midler er basert på forslaget til tildeling fra universitetsstyresaken, justert for de elementene som er øremerket. Totalt går 298 mill. kroner inn i fordelingsgrunnlaget.

Samlet for fakultetet har det vært en nedgang i inntekter knyttet til avlagte studiepoeng og RBO på i overkant av 4 mill. Dette kommer i tillegg til de generelle kuttene på grunnbudsjettet, og et sannsynlig overforbruk på annuum i 2015 og fremover. For å dekke inn denne inntektssvikten og komme i budsjettmessig balanse etter at faste lønnskostnader og arealkostander er beregnet, forslår derfor fakultetsledelsen at avsetningen på fakultetsnivå til strategiske formål reduseres fra 2 mill. i 2014 til 1 mill. i 2015 og at instituttens driftsbudsjetter samlet reduseres fra 21 mill. i 2014 til 18 mill. i 2015.

For 2015 ser det ut til at vi vil gå med et underskudd på annuum tilsvarende overforbruket på postdoktorer. Det er derfor forutsatt en økning i andre frie inntekter på hele 6 mill. mer enn i budsjettet for 2014, for å få budsjettet til å balansere. Det vil bli nødvendig å bremse forbruket i 2015. Fakultetet står sannsynligvis overfor langsiktige utfordringer knyttet til inntektsnedgang både på studie- og forskningssiden. Det vil være behov for å tilpasse de langsiktige lønnsutgiftene til de lavere forventede inntektene i årene framover. Ellers kan fakultetet påny befinne seg i en situasjon der lønnskostnadene står for mesteparten av utgiftssiden og handlingsrommet både på institutt- og fakultetsnivå til drift og strategiske

satsninger blir innskrenket. I 2015 bør fakultetet tidlig begynne arbeidet med å se på bemanningsplanene i lys av langtidsbudsjetter.

I 2013 ble det vedtatt å ansette 7 fakultetspostdoktorer. Først i 2015 er alle ansatt, og fra neste år vil det bety en ekstrakostnad som må dekkes innenfor fakultetets rammer. Imidlertid åpner universitetsstyret fra og med 2015 opp for at stipendiatstillinger og postdoktorstillinger kan sees under ett. Det kan dermed være mulighet for å holde litt igjen på stipendiatstillinger til fordel for postdoktorstillinger når stipendiathjemler blir ledige for å lette på overforbruket på postdoktorer.

Tabell 7: Hovedelementene i budsjettmodellen

	2015	2014
Sum tildelt grunnbevilgning	341	341
Derav stip/pdok	-66	-66
Øremerkede midler til annuum (se tabell 5)	3	
=KD-inntekter annuum	278	276
Andre frie inntekter inkludert EVU og overføringer	19	14
Totale tilgjengelige frie midler	297	290
A. Lønnskostnader langsiktige stillingsressurser	-231	-229
A. Forventet innsparing ledige stillinger og refusjoner	17	17
B. Husleie	-39	-38
C. Fakultetets drift & særskilte/strategiske tildelinger	-24	-22
D. Driftsbudsjett institutter & sentre	-18	-21
E. BOA-effekt på fak annuum	4	3
Fakultetspostdoktorer - forventet overforbruk 2015	-5	
Anvendelse frie midler	-297	-290

Budsjettfordelingsmodellen gir føringene for hvordan de frie midlene fakultetet er tildelt skal fordeles. Den tar utgangspunkt i de 5 punktene som utgjør annuumet: faste stillinger, husleie, fakultetets drift og særskilte satsinger, institutt og sentres drift, og effekt av BOA på grunnbevilgningen. Hvert av disse vil bli gjennomgått under. KD-inntekter = bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet til UiB.

Pkt. A Lønnsbudsjett langsiktige stillingsressurser

Lønnsbudsjettet for 2015 for stillinger innenfor den langsiktige bemanningsplanen er på kr 232 mill. I 2013 ble det vedtatt å ansette 7 fakultetspostdoktorer midlertidig heller enn å forplikte seg over lang tid med faste førstepstillinger. Dette er ikke tatt med i lønnskostnadene her, men under pkt. C som ekstra kostnader på fakultetsnivå. Universitetsfinansierte rekrutteringsstillinger, midlertidig ansatte og prosjektansatte er ikke tatt med. Stillinger i den langsiktige faglige bemanningsplanen og de ekstra stillingene fakultetsstyret har vedtatt å opprette utover det som går frem av bemanningsplanen er også lagt inn i lønnsbudsjettet. Dette gjelder fast stilling etter endt prosjektperiode i Bergen Forskningsstiftelse. I tillegg vedtok fakultetsstyret i budsjettforslaget 2015 at en fast stilling i kinesisk skulle prioriteres og endelig vurderes i budsjettfordelingen. På kinesisk er det kun én fast stilling og det er et fag med stor søkning. Ut fra bemanningsplanen skal japansk og kinesisk til sammen ha 4 stillinger. Det foreslås derfor på tross av en strammere økonomisk situasjon å prioritere

etablering av en ny fast stilling i kinesisk. Fire foreslåtte 20 % toer-stillinger i fire år for de fire andre instituttene (LLE, AHKR, FOF, GA) ble vedtatt å ta ut av budsjettet.

Tabell 8: Budsjetterte lønnskostnader 2015 på grunnbevilgningens annuum

	Årsverk	Lønnsbudsjett 2015	20 % bistillinger	Lønnsbudsjett 2015
FAK	37	22 255 663		22 255 663
IF	66	48 654 580		48 654 580
LLE	75	54 282 405	-164 551	54 117 854
AHKR	65	49 713 868	-164 551	49 549 317
FOF	31	15 006 691	-164 551	14 842 140
GA	48	31 264 369	-164 551	31 099 819
SKOK	5	3 350 484		3 350 484
SVT	7	5 623 783		5 623 783
	334	230 151 842	-658 203	229 493 640
Professoropprykk		2 000 000		2 000 000
Lønnsbudsjett 2015		232 151 842	-658 203	231 493 640

Fakultetet inkluderer stillinger knyttet til fakultetssekretariatet og HSU. Ansettelse knyttet til ex.fac. ligger på Institutt for filosofi og førstesemester, men over viser kun fagstudiet og administrasjon. HSU har bedt om 15 % økning i stilling fra dagens 85 %. Fakultetsledelsen ser at HSU har en svært viktig rolle ved HF. Vi imøtekommer en økning på 46 000 kr på HSUs driftsbudsjett pluss 25 000 til møbler. I tillegg vil fakultetet fortsette arbeidet for å få en løsning på HSUs rombehov. I et stramt budsjett ser fakultetet ikke å kunne anbefale en oppjustering av stillingsprosenten.

I tillegg til det ordinære lønnsbudsjettet avsettes 2 mill. til professoropprykk. Professoropprykk har tilbakevirkende kraft til søknadstidspunktet og kan dermed utgjøre betydelige beløp. Beregnet lønnsvekst på 3,0 % ligger inne i lønnsbudsjettet.

I budsjettfordelingen legger vi inn en forventet besparelse på refusjoner i forbindelse med sykdom og permisjoner på 8 mill. kr. Dette er basert på erfaringstall fra tidligere år.

Vi forventer også en besparelse på stillinger som p.t. er ubesatt, eller der det ennå ikke er foretatt ansettelse. Da tildeler fakultetet lønnsmidler til instituttet for undervisningsdelen av stillingen (390 t. i lønnstrinn 63 per semester). I de fleste tilfeller vil fakultetet dermed spare over halvparten av lønnskostnadene, omtrent tilsvarende forskningsandelen av stillingen. Dette gjelder kun de stillinger som er godkjent ifølge bemanningsplanen, ikke de som skal trekkes inn. For 2015 er estimatet for en slik besparelse kr 9 mill. Hvor sannsynlig dette er, kommer an på hvor raskt det tilsettes i nye stillinger og om det blir avganger som ikke er beregnet.

Med et samlet lønnsbudsjett på kr 232 mill. og forventede besparelser på 17 mill. kr, vil den netto lønnskostnaden som går inn i fordelingsgrunnlaget være 215 mill. kr.

Pkt. B Areal og husleie

Totale husleiekostnader som går inn i beregningsgrunnlaget i budsjettfordelingsmodellen er 39,2 mill. Internhusleien for 2015 blir på 33,2 millioner for kontorlokaler og på 5,1 mill. for undervisningsrom. I tillegg betaler fakultetet 1,3 mill. for leie av kontorer og

undervisningslokaler for musikkterapi. Om lag 0,2 mill. av denne husleien vil bli viderefakturert.

Alle fakulteter blir belastet for husleie for kontorer og undervisningslokaler. Fra og med 1.7.2010 ble husleien basert på 4 komponenter: grunnleie, drift, felleskostnader og energi. Tiltak har blitt gjort på hele UiB for å synliggjøre og få ned energikostnaden. *Internhusleien* øker med 3,6 % for HF i 2015, lavere enn snittet ved UiB da det er få nybygg på HF.

Tabell 9: Husleie

mill. kr.	2015	2014
Intern husleie - kontorer	33,2	32,3
Intern husleie - undervisningsrom	5,1	4,5
Ekstern husleie - kontorer	0,9	0,9
Ekstern husleie - viderefakturering	-0,2	-0,5
Ekstern husleie - undervisningsrom	0,3	0,4
	39,2	37,6

Pkt. C Fakultetets drift og særskilte /strategiske tildelinger

Pkt. C inneholder de fleste elementer som ikke framkommer under de andre punktene. Det er en svært variert blanding av utgifter og inntekter til fakultetet. Inntektene er knyttet til drift og husleie for stipendiater og postdoktorer, mens mesteparten av utgiftene under pkt. C gjelder sentrale belastninger og forpliktelser samt særbevilgninger til instituttene inkludert små driftsmidler. I løpet av 2015 vil fakultetsledelsen utrede finansieringsmodellen for sommerkursene på nordisk.

Fakultetets middelalderforskere er spredt over mange miljø, disipliner og institutter. HF har tatt på seg et ansvar for å videreføre den solide basen for middelalderforskningen i Bergen. Fakultetet har fått innvilget 750.000 til en større middelalderkonferanse og profilering av og samarbeid om middelalderforskningen på tvers av instituttene.

Det som er tatt med under pkt. C er inndelt i følgende hovedgrupper:

Tabell 10: Fakultetets drift og særtildelinger

	mill. kr.
Eksterne avtaler eller forpliktelser	1,5
Særbevilgninger til institutt/sentre	9,6
Ex.phil, eksamenskostnader og kopinoravgifter	5,7
Driftskostnader fakultetsledelse	0,4
Tilskudd til studentorganisasjoner	1,0
Generell drift fakultetet felles	12,9
Fakultetets driftsinntekter fra stip/pd	-7,5
Fakultetets driftskostnader og driftsinntekter	23,6

For mer detaljert oppstilling av alle underposter, se vedlegg 3.

Pkt. D Resultatbaserte driftsbudsjett til instituttene og sentrene

På grunn av en kraftig nedgang i inntekter både på studiesiden og forskningssiden – til sammen 4,1 mill, vil det også være mindre å fordele til instituttene driftsbudsjetter. Selve

fordelingsgrunnlaget er basert på 2013-tall for doktorgrader, publiseringspoeng, NFR-inntekter og EU-inntekter. Se vedlegg 4 for detaljer.

Med de gitte rammene og fordelingen av budsjettet til lønn, husleie, fakultetets drift og forventede inntekter til fakultetet fra BOA-virksomheten, er det 18 mill. kroner igjen til fordeling til driftsbudsjett til institutt og sentre mot 21 millioner i 2014. Se vedlegg 5 for detaljer om fordelingen av driftsbudsjett til institutt og sentre.

Tabell 11: Resultatbasert driftsbudsjett 2015

Pkt. D	2 015	2014	Endring	I %
IF	3 573 000	3 981 500	(408 500)	-10 %
LLE	4 626 000	5 245 700	(619 700)	-12 %
AHKR	4 882 000	5 387 300	(505 300)	-9 %
FOF	1 138 000	958 100	179 900	19 %
GA	2 304 000	2 592 500	(288 500)	-11 %
SKOK	226 000	102 800	123 200	120 %
SVT	475 000	594 800	(119 800)	-20 %
Andre	776 000	2 137 300	(1 361 300)	-64 %
TOTAL	18 000 000	21 000 000	(3 000 000)	-14 %

I tabell 11 og 12 blir ca. 0,8 mill. kr fordelt til "Andre". Dette inneholder resultater fra fellestiltak, eller faktorer som er tatt ut av modellen. For den utdanningsbaserte fordelingen er det utvekslingsstudenter til studiesentret i York samt studiepoeng for Ole Bull akademiet, ex.fac., og oversettelse som er tatt ut. Norsk kurs for fremmedspråklige er fordelt til LLE. *Det er enighet mellom LLE og SKOK at studiepoengene for kjønnsemner og psana skal tilfalle SKOK og denne endringen er reflektert i tallene nå, men viste ikke i den opprinnelige fakultetsstyresaken.*

Tabell 12: Fordeling av lønn (30 %) og drift (70 %)

Pkt. D	Total resultat fordeling	Lønn (30 %)	Drift (70 %)
IF	3 573 000	1 072 000	2 501 000
LLE	4 626 000	1 388 000	3 238 000
AHKR	4 882 000	1 465 000	3 417 000
FOF	1 138 000	341 000	797 000
GA	2 304 000	691 000	1 613 000
SKOK	226 000	68 000	158 000
SVT	475 000	143 000	332 000
Andre	776 000	233 000	543 000
TOTAL	18 000 000	5 401 000	12 599 000

Sos. Kostn. 44,7 % 2 415 327

Tradisjonelt har instituttene fått en fordeling på 30 % av driftsbudsjettet til lønn og 70 % til drift. Dette er foreslått videreført i 2015. Begrensningen på bruk av lønnsmidler skyldes at de sosiale kostnadene for lønn er ikke med i fordelingen ut til enhetene, men betales av fakultetet. Hvis de sosiale kostnadene blir for høye på fakultetet, må fordelingsgrunnlaget endres.

Prinsipper for overføring av driftsbudsjett fra 2014 til 2015

Prinsippene for hvilke midler grunnenhetene kan overføre til 2015 blir som til 2014, men avhengig av hva fakultetet selv får overført: I budsjettfordelingsmodellen er det lagt opp til følgende prinsipper: «Dersom kostnadene i instituttregnskapet er lavere enn totalrammen, kan institutt og sentre overføre til neste år øremerkede bevilgninger fra eksterne kilder eller fra universitetet sentralt eller grunnbevilgningsprosjekter (7xxxxx) som er tillatt overført til et annet budsjettår pluss inntil 5 % av totalrammen i instituttbudsjettet ved slutten av året. Ikke alle øremerkede bevilgninger er tillatt overført fra ett år til et annet, for eksempel små driftsmidler (710028) eller driftsmidler knyttet til Fagerbergmodellen (700033). Midler bevilget til grunnenhetene skal primært brukes i året de blir bevilget. De samme midlene kan ikke overføres til neste år mer enn én gang. Underskudd overføres i sin helhet til året etter.»

Pkt. E Effekter på grunnbevilgningen som følge av bidrags- og oppdragsprosjekter (BOA)

I november 2014 var det ca. 40 årsverk innenfor BOA, og dette har vært gjennomsnittet gjennom året. For neste år forventes det også 45 BOA-årsverk. Med satsene som gjelder for 2015 gir dette inntekter til fakultetet som følger:

Tabell 13: Inntekter til fakultetet fra BOA – budsjett 2015

	mill kr
Husleie BOA	-3,0
Admin BOA	-1,0
Inntekter fra BOA-virksomhet	-4,0

Det kan være andre effekter av BOA-virksomheten, for eksempel bruk av egenandeler som fakultetet gir til prosjektene. For 2015 budsjettet har vi ikke beregnet slike egenandeler. De fleste egenandeler kommer hos prosjekteier (institutt/sentre), og er ikke del av fakultetets budsjettfordeling.

4.3 Budsjettmål – bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

BOA-aktiviteten har vært jevnt økende ved fakultetet siden 2006, men med en nedgang i 2013. I snitt har 41 årsverk vært ansatt på eksternfinansierte prosjekter. For inneværende år er prognosen på 54,9 mill. kr, 10,3 millioner under budsjett. Måltallet i universitetsstyresaken for neste år er 66,5 millioner.

Regjeringen ønsker en sterk vekst i tildelinger fra EU, og foreslår i revidert nasjonalbudsjett 2014 en økning i resultatmidlene knyttet til innbetalinger fra EU.

Tabell 14: Utvikling bidrags- og oppdragsaktivitet 2008-2012, prognose 2013, måltall 2014

	2009	2010	2011	2012	2013	Prognose 2014	Måltall 2015
1. Oppdragsaktivitet	0,0	0,1	0,3	3,6	2,9	4,7	6,1
2. NFR - bidragsaktivitet	17,9	30,9	36,4	34,3	22,5	28,7	37,6
3. EU - bidragsaktivitet	1,9	4,3	9,9	8,1	5,9	5,8	2,9
4. Annen bidragsaktivitet	8,0	15,3	19,3	19,1	20,7	15,7	19,9
BOA inntekter	27,7	50,6	65,9	65,1	52,0	54,9	66,5

Vedlegg

Vedlegg 1 Fakultetets drift og særskilte tildelinger (pkt. C)

Vedlegg 2 Grunndata for resultatfordeling (pkt. D)

Vedlegg 3 Fordeling til institutt og sentre (pkt. D)